

Vård- och omsorgsförvaltningen
Sonja Erlandsson

2024-01-26

Dnr VÄN 2024-395

Vård- och äldreomsorgsnämnden

+Skärpt uppföljning av - och kravställande i - vård- och omsorgsverksamheten

Förslag till vård- och äldreomsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsdirektören får i uppdrag att ta fram en riktlinje för kvalitet och uppföljning som ersätter den Strategi för systematisk uppföljning och kontroll som nu är gällande (Dnr ÄN 2017-665).
2. Vård- och omsorgsdirektören får i uppdrag återkomma med förslag på skärpta och förtydligade krav i kommande upphandlingsdokument.
3. Vård- och omsorgsdirektören får i uppdrag att säkerställa erforderlig organisering och kompetenser för att verkställa riktlinjen och återkomma regelbundet till nämnden under året och rapportera hur uppdraget fortskrider och verkställs.

Ärende

Enligt 5 kap. 3 § kommunallagen (KL) måste fullmäktige under varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter utförda av privata utförare. Programmet ska även innehålla föreskrifter för uppföljning och insyn. Enligt 6 kap. 6 § KL måste nämnderna inom sina områden se till att verksamheten följer de fastställda målen och riktlinjerna samt gällande lagar. Förändringar i 5 kap. 3 § KL föreslås från regeringen med ikraftträdande den 1 januari 2024 för att inkludera även utförarverksamhet inom kommunal regi (egenregi) i bestämmelsen, vilket kräver likvärdig kravställning och uppföljning.

I reglementet för Linköpings kommun framgår att Vård-och omsorgsnämnden svarar för myndighetsutövning och verkställande enligt Socialtjänstlagen för personer som är 65 år och äldre inom kommunen (förutom avseende försörjningsstöd), hemtjänst oavsett ålder samt hemsjukvård oavsett ålder. Nämnden ska genomföra avtals- och kvalitetsuppföljningar. Nämnden ansvarar vidare för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Linköpings kommun har inom välfärdssektorn under alla år genomfört verksamhetsuppföljningar av både privata utförare och egenregin. Uppföljningarna har genomförts på ett likvärdigt sätt, genom avtals- och överenskommelseuppföljning och genom löpande kontroller, med utgångspunkt i den strategi för en systematisk uppföljning och kontroll som är beslutad i nämnden 2017 (dnr ÄN 2017-665).

Förslag till beslut är att vård- och omsorgsdirektören får i uppdrag att ta fram en riktlinje för kvalitet och uppföljning som ersätter den Strategi för systematisk uppföljning och kontroll som nu är gällande (Dnr ÄN 2017-665), Syftet med riktlinjen är att säkerställa att avtal med externa utförare samt basuppdrag för egenregin följs upp på ett likvärdigt och systematiskt sätt, för att säkra att alla konkurrensutsatta verksamheter nämnden har huvudansvar för bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Uppföljningarna och tillhörande rapporter möjliggör vidare för att säkerställa en jämlik vård. Den utvecklade uppföljningen ska också ytterligare förebygga välfärdsbrott och en bransch fri från oseriösa aktörer

---

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse skärpt uppföljning.docx

Bakgrund

Enligt 5 kap. 3 § kommunallagen (KL) måste fullmäktige under varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter utförda av privata utförare. Programmet ska även innehålla föreskrifter för uppföljning och insyn. Enligt 6 kap. 6 § KL måste nämnderna inom sina områden se till att verksamheten följer de fastställda målen och riktlinjerna samt gällande lagar. Den interna kontrollen och verksamheten måste upprätthållas på ett tillfredsställande sätt. Förändringar i 5 kap. 3 § KL föreslås från regeringen med ikraftträdande den 1 januari 2024 för att inkludera även utförarverksamhet inom kommunal regi (egenregin) i bestämmelsen, vilket kräver likvärdig kravställning och uppföljning.

I reglementet för Linköpings kommun framgår att Vård- och omsorgsnämnden svarar för myndighetsutövning och verkställande enligt Socialtjänstlagen för personer som är 65 år och äldre inom kommunen (förutom avseende försörjningsstöd), hemtjänst oavsett ålder samt hemsjukvård oavsett ålder. Nämnden ska genomföra avtals- och kvalitetsuppföljningar. Nämnden ansvarar vidare för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska i samband med varje ny mandatperiod upprätta konkurrensutsättningsplaner som redovisar nämndens inriktning avseende vilka verksamheter som ska bedrivas i intern respektive extern regi. Nämnden verkställer uppdraget genom upphandlingar av privata utförare eller via verksamhetsuppdrag till den egna regin. De fastställda *“Riktlinjerna för verksamhetsuppdrag till egenregin”* styr hanteringen vid val av utförande i egenregin och anger en övergripande inriktning för hur verksamhetsuppdragen ska utformas och hanteras och följas upp. I avtal tecknade med privata utförare tydliggörs krav på utföraren och att beställaren har rätt till insyn och uppföljning av verksamheten.

Nuvarande modell för kvalitet och uppföljning

Linköpings kommun har inom välfärdssektorn under alla år genomfört verksamhetsuppföljningar av både privata utförare och egenregin. Uppföljningarna har genomförts på ett likvärdigt sätt, genom avtals- och överenskommelseuppföljning och genom löpande kontroller, med utgångspunkt i den strategi för en systematisk uppföljning och kontroll som är beslutad i nämnden 2017 (dnr ÄN 2017-665).

Uppdrag

En väl fungerande uppföljning för att säkerställa en god kvalitet på den vård och omsorg nämnden erbjuder kommunmedborgaren är avgörande oavsett drift i egenregi eller extern regi. Vård- och äldreomsorgsnämnden önskar höja ambitionen för uppföljning och tillsyn och utveckla arbetssätt och modeller för uppföljningen av avtal och verksamhet. Eventuella brister i utförandet av vård och omsorg ska tidigt identifieras och det ska finnas en organisering och ett arbetssätt för att säkerställa att de rättas till – oavsett om det är i privat eller kommunal regi. Den som har behov av vård eller omsorg ska alltid kunna räkna med att få det och att den ska hålla hög kvalitet.

Vård- och omsorgsdirektören ges därför i uppdrag att ta fram förslag på ett utvecklat arbetssätt och en utvecklad modell för skärpt uppföljning av avtal och tillsyn av verksamhet beställd via avtal eller verksamhetsuppdrag och

återkomma till nämnden med förslaget formulerat i en riktlinje för Kvalitet och uppföljning under 2024. Det utvecklade arbetssättet och den utvecklade modellen för uppföljning av avtal ska ha fokus på att säkerställa en likvärdig systematisk uppföljning och dokumentation. Vård- och omsorgsdirektören får också i uppdrag återkomma med förslag på skärpta och förtydligade krav i kommande upphandlingsdokument.

Vård- och omsorgsdirektören ges också i uppdrag att säkerställa erforderlig organisering och tillräckliga resurser och kompetens för att verkställa riktlinjen.

Riktlinjen ska avse kontroll och avtalsuppföljning i enlighet med kommunallagen av de privata utförare som Vård- och äldreomsorgsnämnden ansvarar för, som har upphandlats i enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU), för tjänster som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och socialtjänstlagen (SoL). Uppföljning av verksamheter inom egenregin styrs av Riktlinjen för verksamhetsuppdrag samt internkontrollen. Uppföljningen av verksamheter inom egenregin ska i den mån det är möjligt ske på samma sätt och utifrån motsvarande krav och förutsättningar som gäller för privata utförare

Syftet med riktlinjen är att säkerställa att avtal med externa utförare samt basuppdrag för egenregin följs upp på ett likvärdigt och systematiskt sätt, för att säkra att alla konkurrensutsatta verksamheter nämnden har huvudansvar för bedrivs på ett tillfredsställande sätt. De skärpta och förtydligande kraven, uppföljningarna och tillhörande rapporter möjliggör vidare för att säkerställa en jämlik vård. Den utvecklade uppföljningen ska också ytterligare förebygga välfärdsbrott och en bransch fri från oseriösa aktörer”

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet och uppdraget hanteras inom nämndens ram och den redan fastställda budgeten för 2024.

Kommunala mål

- Kostnadseffektiv verksamhet
- Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum
- Effektiv organisation med goda resultat

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget till ny riktlinje bedöms inte påverka jämställdheten mellan pojkar och flickor, kvinnor och män, varför ingen jämställdhetsanalys är påkallad.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad

Vård- och omsorgsförvaltningen

Sonja Erlandsson

Beslutet skickas till:
Klicka här för att ange text.